

Mfv.II.10.224/2013/4.szám

A Kúria az ifj. dr. Marton Kálmán pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Boda Pál ügyvéd által képviselt alperes ellen elmaradt munkabér megfizetése iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságon 3.M.286/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.21.679/2012/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.21.679/2012/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000,- Ft (Tízezer forint) és 2.700,- Ft (Kettőezerhét száz forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes munkaviszonyban állt az alperesnél. Az alperes a felperest 2005. május 13-tól 2006. január 31-ig, majd 2006. augusztus 14-től 2007. november 30-ig jelentette be foglalkoztatottként. A két munkaviszony közötti időszakban - 2006. április 11-től július 9-ig, majd 2007. december 5-től 2008. március 8-ig - álláskeresői járadékban, majd március 25-étől álláskeresői segélyben részesült a 2011. április 1-jétől megállapított öregségi nyugdíjáig.

A felperes jogviszonya az alperesnél 2007. november 30-án a kiállított igazolások szerint közös megegyezés jogcímén szűnt meg, az erről szóló megállapodást azonban a felperes nem írta alá, de az igazolások felhasználásával álláskeresői járadékot vett igénybe. Az alperes 2006. március 21-én a felperes részére a ... Bank Zrt-nél felhasznált igazolást állított ki és tanúsította, hogy a felperes munkaviszonya folyamatosan fennáll. A felperes az álláskeresői járadékok igénylésekor úgy nyilatkozott, hogy kérelmének benyújtásakor munkaviszonyban nem áll.

A felperes a megismételt eljárást követően módosított keresetében kérte kötelezni az alperest nettó 1.219.980,- Ft elmaradt munkabér és ezen összeg kamatai megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy 2003. nyarától 2010. májusáig folyamatosan munkát végzett az alperesnek, aki azonban a megállapodásuk szerinti havi nettó 80.000,- Ft munkabért csak 2008. augusztusáig fizette meg számára, ettől az időponttól kezdődően összesen 400.020,- Ft-ot továbbá 2009. karácsonyára egy 60.000,- Ft értékű hízót adott át.

A magánmunkáltató alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Állítása szerint a felperest kizárólag a bejelentett időszakban foglalkoztatta, a munkaviszony 2007. november 30-án a felek közös megegyezésével megszűnt. Ezt követően hosszabb időn keresztül foglalkoztatni sem tudta volna a felperest, mert gépkocsivezetőként végzett munkát, nem volt otthon. A perbeli időszakban a felperes a házastársa, ...né tulajdonában lévő birkákat engedte ki több alkalommal, illetőleg számára szívességből segítséget nyújtott, ez azonban nem keletkeztetett a felek között jogviszonyt. Hivatkozott arra is, hogy 2005-ben jelentős mértékben csökkent az általa megművelt terület nagysága.

A Kaposvári Munkaügyi Bíróság a 3.M.286/2012/5. számú ítéletével kötelezte az alperest nettó 1.169.980,- Ft elmaradt munkabér és ezen összeg 2009. december 1. napjától járó kamatai megfizetésére. Ítélete indokolásában megállapította, hogy az alperes, mint mezőgazdasági vállalkozó a bejelentett nyilvántartási adatok szerint a felperest 2005. május 13-tól 2006. január 31-ig, majd 2006. augusztus 14-től folyamatosan 2010. májusáig segédmunkás munkakörben teljes munkaidőben, havi nettó 80.000,- Ft-os munkabér ellenében, munkaviszony keretében foglalkoztatta. A folyamatos munkavégzés tényét a perben meghallgatott tanúk vallomása alapján az elsőfokú bíróság igazoltnak találta.

Nem fogadta el az alperes állítását, miszerint a felek közötti munkaviszony 2007. november 30-án a felperes kezdeményezésére közös megegyezéssel megszűnt, mivel az erről szóló megállapodást - az alperes által is elismerten - nem a felperes írta alá. Alaptalannak tartotta az alperes azon hivatkozását is, hogy 2007. november 30-át követően a felperes csak alkalmanként, házastársának végzett munkát, mert alkalmi munkavállalóként történő bejelentése a jogszabályi előírások szerint nem történt meg. Álláspontja szerint továbbá az Mt. 103.§-ban meghatározott utasítási jogot az adott esetben az alperes házastársa is gyakorolhatta.

Az elsőfokú bíróság szerint az alperes a perben nem bizonyította, hogy a munkaviszony 2007. november 30-án megszűnt, ezért a felperes előadására figyelemmel - mely szerint 2008. augusztus 31-éig a munkabérét megkapta - 2008. szeptemberétől 2010. május 15. napjáig

nettó 80.000,- Ft-os összegben kötelezte az alperest elmaradt munkabér megfizetésére, amelybe beszámította a felperes által elismerten megfizetett 400.020,- Ft-ot, valamint a részére természetbeni juttatásként nyújtott sertés értékét 70.000,- Ft-os összegben.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Kaposvári Törvényszék a 3.Mf.21.679/2012/2. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A törvényszék az ítéletének indokolásában megállapította, hogy a 2007. november 30-án kelt, a felperes munkaviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetéséről rendelkező iratot valóban nem a felperes írta alá, azonban az ennek alapján kiállított igazolásokat átvette és azok felhasználásával 2007. december 5-én álláskeresői járadék megállapítása iránti kérelmet nyújtott be a munkaügyi központra, ahol úgy nyilatkozott, hogy munkaviszonyban nem áll. A munkaügyi hatóság a kérelem alapján 2007. december 5-től a felperes részére 95 napra napi 1.310,- Ft álláskeresői járadékot állapított meg, majd a jogosultság kimerülését követően 2008. március 26-tól a nyugdíjjogosultság megszerzéséig havi 27.600,- Ft álláskeresői segély folyósítását rendelte el. Ezen peradatokat értékelve a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felek a felperes munkaviszonyának 2007. november 30-ával közös megegyezéssel történő megszüntetésében megállapodtak és ez a megállapodás ténylegesen foganatba is ment. Ezen időpontot követően a felperes mind a munkaügyi, mind a nyugdíjhatóság előtt kijelentette, hogy munkaviszonya megszűnt és erre tekintettel igényelte a munkanélküli ellátást, valamint öregségi nyugdíj ellátását is. Ezért a felperes a megállapodás aláírásának részéről történő elmulasztásából eredő érvénytelenségre alappal nem hivatkozhatott.

A fentiek alapján a felperest terhelte annak kétséget kizáró bizonyítása, hogy 2007. november 30-át követően a felperessel ismételten munkaszerződést kötött és ez a munkaviszony 2010. májusáig folyamatosan fennállt. A Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 76. § (1), (2) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a felperes ezért köteles volt bizonyítani, hogy segédmunkás munkakörre, az alperes telephelye szerinti munkavégzési helyben, továbbá 80.000,- Ft-os nettó személyi alapbér és teljes munkaidős foglalkoztatásban munkaviszony létesítésére az alperessel megállapodott [Pp. 164. § (1) bekezdés], azonban ezen kötelezettségének sikerrel nem tett eleget. E körben nem ajánlott fel bizonyítást arra, hogy az alperessel 2007. november 30-ai megállapodást követően új munkaviszony létesítésében akár csak szóban is megállapodott.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkaügyi bíróság a tanúvallomásokból téves mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy azok a felperes folyamatos munkaviszonyának

tényét támasztják alá. Önmagában az a körülmény, hogy a tanúk a perbeli időszakban különböző időpontokban látták a felperest az alperes telephelyén munkát végezni, illetve az alperes tulajdonát képező traktort tankolni, nem alkalmasak a felperes állításának alátámasztására. A tanúk egy része ugyanis bizonytalan volt abban, hogy 2007. november 30-át követően látta-e ténylegesen munkát végezni a felperest az alperesnél. A felperes házastársa, ...né pedig úgy nyilatkozott, hogy a felperes 2008-ig dolgozott csak az alperesnél, és a nyugdíjazása előtt sokáig otthon volt. A munkaügyi bíróság által figyelembe vett tanúvallomások, így **S.R.**, **G.D.**, illetve **R.Zs.**, **J.P.**, **F.V.** és **L.J.** tanúk állításai nem voltak alkalmasak a folyamatos munkaviszony igazolására.

Az alperes a perben következetesen arra hivatkozott, hogy 2007. november 30-át követően nem foglalkoztathatta a felperest, mert hétköznapiakon kamionozott, hétvégén pedig a lecsökkent földterületére figyelemmel az ott adódó munkát maga is el tudta végezni. Amennyiben a felperes munkát végzett, azt az alperes házastársa részére végezte, amelyet ...né, az alperes házastársa tanúvallomásában megerősített. Ezért a ...i üzemanyagkúton dolgozó tanúk azon tapasztalata, hogy a felperes az alperes tulajdonában álló traktort több alkalommal megtankolta, nem igazolta az alperessel fennálló munkaviszonyt.

A másodfokú bíróság ezért megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tanúvallomások mérlegelésénél helytelenül és okszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli időszakban a felperes munkaviszonya folyamatosan fennállt az alperesnél.

A törvényszék további érvelése szerint életszerűtlen az a körülmény, hogy a felperes több éven keresztül munkabér fizetése nélkül végzett munkát az alperesnek, majd erre hivatkozva munkaviszonyát szóban rendkívüli felmondással megszüntette és csak ezt követően 1 év elteltével terjesztette elő a keresetét az elmaradt munkabér megfizetése iránt.

A törvényszék ezért a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bizonyítás adatai és egyéb peradatok figyelembevételével és egybevetésével a felperesi kereset megalapozatlanságára vont le jogkövetkeztetést.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását, továbbá az alperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint nem fogadható el a jogerős ítélet azon érvelése, hogy az alperesi gazdaság méretének csökkenése miatt nem volt indokolt a foglalkoztatása, mert az alperes ezen időszakban mint fuvarozási tevékenységgel foglalkozó vállalkozó napokig, akár

egy hétig is távol tartózkodott, amely időszak alatt az állatok etetéséről és a mezőgazdasági munkák elvégzéséről neki kellett gondoskodnia. Elismerte, hogy voltak esetek, amikor az alperes távollétében házastársától, ...nétól kapott utasítást a munkavégzésre.

A felperes szerint iratellenes és jogszabályellenes a jogerős ítélet azon érvelése, hogy a munkaviszony 2007. november 30-ai megszüntetésekor kiállított igazolások felhasználása perdöntő bizonyíték. Az okiratok felhasználását ugyan elismerte, az egyéb perbeli bizonyítékok azonban a munkaviszony további fennállását támasztották alá és nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy a bejelentés és járulék fizetése nélküli foglalkoztatása az alperes számára is lényegesen kedvezőbb volt. Kifejtette továbbá, hogy sohasem állította a napi 8 órás rendszeres munkavégzés tényét. A mezőgazdasági munka kampányjellegénél fogva előfordult, hogy napi 12-14 órát, esetenként pedig egyáltalán nem végzett munkát. Hivatkozása szerint álláspontját a meghallgatott tanúk előadása alátámasztotta, ezért érvelése szerint a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság értékelte helytállóan.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben való marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem alkalmasak [Pp. 275. § (1) bekezdés, 206.§ (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés BH 2001.197, BH 2002.29.].

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a mérlegelés körébe vont tények értékelését vitatta, azok felülbírálatát kérte. A felülvizsgálati eljárásban kizárt a bizonyítás adatainak ismételt egybevetése, amennyiben a megállapított tényállás nem iratellenes, okszerűtlen, vagy logikailag súlyos ellentmondást tartalmazó.

Az egybehangzó előadások és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján egyértelműen igazolt, hogy a felperes két alkalommal állt munkaviszonyban az alperesnél oly módon, hogy munkaviszonya az illetékes szervekhez is bejelentésre került, mégpedig 2005. május 13-tól 2006. január 31-ig, valamint 2006. augusztus 14-től 2007. november 30. napjáig. Helytállóan értékelte a törvényszék, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló okirat alapján kiállított munkaügyi iratokat

a felperes felhasználta és az illetékes munkaügyi központnál tett nyilatkozata alapján - mely szerint munkaviszonyban nem áll - a 2007. november 30-át követő időszakban álláskeresői járadékot vett igénybe. A felperesi munkaviszony megszüntetést a perben több adat alátámasztotta, így az alperes által megművelt földterület nagyságának jelentős csökkenése, az alperes sérelmére elkövetett betörés, amelynek következtében jelentős mennyiségű készpénzt tulajdonítottak el, továbbá az is, hogy ugyanezen időszakban az alperes a korábban mások által végeztetett fuvarozási tevékenységet bevételeinek jelentős mértékű csökkenése miatt saját maga kezdte ellátni. Ebből következően a törvényszék helytállóan állapította meg, hogy a felperes munkaviszonyának 2007. november 30-ai megszüntetését követő időszak tekintetében a felperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy az alperessel ismételten a korábbiaknak megfelelő tartalommal újabb munkaviszonyt létesített.

A törvényszék az ügy összes körülményének vizsgálatával a bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján törvénysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes 2007. november 30-át követő időszakban az alperes részére végzett rendszeres munkavégzést igazolni nem tudta. A Kúria kiemeli ebben a körben a felperes házastársának a 35. sorszámú jegyzőkönyvben tett tanúvallomását, amely szerint a felperes 2008. évig dolgozott az alperesnél és nyugdíjazását megelőzően sokáig otthon volt.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokét okszerűtlenül értékelte, mert az a tény, hogy 2007. és 2010. között a felperes több alkalommal üzemanyagot vásárolt hitelbe az alperes későbbi fizetésével a helyi benzinkúton, továbbá az alperes traktorával a lakóhelyéhez közel parkolt, a munkaviszony fennállását - az okirati bizonyítékokkal szemben - ítéleti bizonyossággal nem igazolta. A perbeli adatok szerint a felperes a munkaviszonya megszüntetését követően is végzett alkalmanként munkát, elsődlegesen az alperes házastársának tulajdonát képező állatok gondozása körében, illetőleg alkalmanként 1-2 napig tartó mezőgazdasági munkákat, azonban ennek ellenértékét az alperes, illetőleg házastársa részben pénzben, részben természetben kompenzálta számára. Ezen eseti jellegű, rövid időt felölelő tevékenység ellátása pedig nem alapozza meg a határozatlan időre szóló teljes munkaidőre történő megállapodás megállapíthatóságát egy olyan időszakra, amikor a felperes egyidejűleg bizonyítottan munkanélküli ellátást vett igénybe.

A törvényszék ezért a rendelkezésre álló peradatok helyes, okszerű, életszerű értékelésével és a logika szabályainak megfelelően a Pp. 206. § (1) bekezdés megsértése nélkül hozta meg ítéletét, azt a szükséges tartalommal és terjedelemmel indokolta [Pp. 221. § (1) bekezdés]. Ezért a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak

jogszabálysértés megállapítására nem adtak alapot.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A munkavállaló költségkedvezményben részesült, ezért a felperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárás illetékét, valamint a pártfogó ügyvéd díját a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. október 16.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Kúriai tisztviselő